

26.3.2026

Ennallistamissuunnitelman valmistelun lainsäädäntöryhmän

14. kokous

Aika: Tiistai 21.04.2025 klo 13:00-15:00

Paikka: Aleksanterinkatu 4-10 A323 sekä Teams

Paikalla: Tarja Haaranen (puheenjohtaja), Leila Suvantola, Antti Irla, Erja Werdi, Iris Mäntylä (sihteeri) (ympäristöministeriö), Karin Cederlöf, Noora Herranen (maa- ja metsätalousministeriö), Teo Kangaspunta (työ- ja elinkeinoministeriö), Mari Pihalehto (oikeusministeriö), Niina Huotari (valtiovarainministeriö)

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00. Edellisen kokouksen pöytäkirja 26.03.2026 hyväksyttiin.

2. Ennallistamissuunnitelman ajankohtaiset: suunnitelman eteneminen, aikataulujen kertaus ja ohjausryhmän kommentit lainsäädäntöryhmän esitykseen 01.04.2026

Iris Mäntylä kävi läpi ennallistamissuunnitelman valmistelun etenemisen vaiheet ja aikataulun. Lisäksi käytiin läpi 01.04.2026 ohjausryhmässä esitellyn valtioneuvoston päätöstekstin sisältöön saadut ohjausryhmän kommentit.

Lisäksi käytiin läpi ennallistamissuunnitelmaan liittyvien EU-formaattien kohdat, joihin lainsäädäntöryhmä tuottaa tekstiä. Ympäristöministeriö tuottaa luonnokset näiden kohtien teksteistä ja tekstit annetaan kommentteille sähköpostitse sekä lakityöryhmälle että olennaisten teemaryhmien puheenjohtajille.

3. Valtioneuvoston päätöstekstin kommentit, käsittely ja hyväksyminen

Iris Mäntylä kävi läpi työryhmän antamat kommentit valtioneuvoston päätösluonnokseen.

Keskusteltiin työryhmän ehdottamasta yleissäännöksestä, jonka mukaan merkittävän heikentämisen arviointi otettaisiin huomioon luvanvaraisten hankkeiden arvioinnissa ja suunnittelussa, sekä tähän liittyvästä joustavasta soveltamisesta. Todettiin, että ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön näkemykset joustavan soveltamisen käyttöönotosta poikkeavat toisistaan. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan joustavaa soveltamista koskevaan kirjaukseen tulisi sisällyttää enemmän liikkumavaraa metsäisten luontotyyppien osalta. Ministeriö ehdotti, että tekstiin lisättäisiin maininta, jonka mukaan valmistelun edetessä harkittaisiin, otettaisiinko joustava soveltaminen käyttöön myös metsäisten luontotyyppien osalta. Muiden työryhmän jäsenten näkemyksen mukaan joustavan soveltamisen soveltamisala tulisi ulottaa kaikkiin luontotyyppisiin, jotta merkittävän heikentämisen tarkastelu ei muodostaisi ehdotonta estettä luvanvaraisten hankkeiden etenemiselle. Ennallistamissuunnitelman ohjausryhmä ratkaisee myöhemmin, otetaanko joustava soveltaminen käyttöön kaikissa luontotyypeissä vai rajatusti vain tietyissä luontotyypeissä.

Keskusteltiin asetuksen 4 artiklan 14 c ja 15 c kohdan sekä 5 artiklan 11 c ja 12 c kohdan mukaisista poikkeuksista, jotka koskevat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia hankkeita tai suunnitelmia, joille ei ole vaihtoehtoisia ratkaisuja. Valtioneuvoston päätöstekstissä on todettu, että lupa- ja suunnittelulainsäädäntöön tehdään tarvittavat viittaukset näihin poikkeuksiin. Keskustelussa nousi esiin kysymys siitä, tulisiko vastaavat viittaussäännökset tehdä myös aineelliseen lainsäädäntöön,

kuten vesilakiin. Todettiin, että luonnonsuojelulaissa tällaiset hankkeet ja niihin liittyvät poikkeukset on jo huomioitu. Keskustelun lopputuloksena todettiin, että poikkeussäännösten tarvetta tarkastellaan valmistelun edetessä ja ne tehdään esimerkiksi vesilain luontotyyppisuojelessä säännöksiin tarpeen mukaan.

4. Hallituksen esityksen luvut 2 ja 3: ministeriöiden kommentit ja täydennykset

Iris Mäntylä kävi läpi työryhmän antamat kommentit hallituksen esityksen lukuihin 2 ja 3. Todettiin, että kukin ministeriö on täydentänyt hallituksen esitystä pyydetyksi. Ympäristöministeriö täydentää luonnonsuojelulakia koskevaa osiota sekä lupa- ja suunnittelulainsäädäntöä koskevaa lukua.

5. Vaikutusten arviointi: keskustelu osallistamisesta, valmistelusta ja taustamateriaaleista

Iris Mäntylä esitteli ympäristöministeriön ehdottaman tarkennetun mallin vaikutusten arvioinnin toteuttamiseksi. Esityksen mukaan vaikutusten arvioinnin pohjaehdotus laadittaisiin virkatyönä, mutta sitä työstettäisiin edelleen yhteistyössä tutkijoiden ja sidosryhmien kanssa. Tutkijoiden ja sidosryhmien osallistaminen toteutettaisiin eDelphi-kyselyillä sekä heille järjestettävillä työpajoilla loppukevään ja kesän lopun aikana. Todettiin, että ehdotettu aikataulu on erittäin tiukka. Toisaalta aikataulu määräytyy eduskunnan käsittelyaikataulun ja viimeisen mahdollisen esittelyviikon perusteella, minkä vuoksi sitä ei voida pidentää.

Käytiin läpi lakihankkeen sidosryhmälistaa. Todettiin, että sihteeristö ottaa yhteyttä saamelaiskäräjiin mahdollisiin saamelaiskäräjäneuvotteluihin liittyen.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tiistaina 19.05.2026 klo 13.30-15.30.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.